

V DOLINI SOČE SI ŽELIMO TRAJNOSTNEGA TURIZMA

Dolina Soče je vodilna destinacija slovenskega turizma in ena najbolj zelenih med mednarodnimi in domačimi turisti v Sloveniji. Ima najbolj razvito ponudbo outdoor turizma in počitnic v gorah, ki sta med nosilnimi produkti slovenskega turizma in makro regije Alpska Slovenija. V našo strategijo smo zapisali, da si v destinaciji želimo doseči celoletno delovanje, višjo kakovost doživetij in večjo vrednost za goste in ponudnike ter trajnostno upravljanje.

Letos so občine Tolmin, Kobarid in Bovec vstopile v Zeleno shemo slovenskega turizma. Gre za nacionalni program in certifikacijsko shemo, ki pod krovno znamko SLOVENIA GREEN združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji. Destinacijam in ponudnikom ponuja konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega delovanja in skozi znamko Slovenia Green to zeleno delovanje tudi promovira. Župani vseh treh občin so oktobra podpisali Zeleno politiko, zavezo destinacije k trajnostnemu delovanju. V vsaki občini imamo že po enega ponudnika z znakom Slovenia Green Accommodation: na Tolminskem Chalet Astra Montana, na Kobariškem Kamp Koren in na Bovškem Kamp Korita.

V sklopu pridobivanja znaka Slovenia Green smo v vseh treh občinah poleti in jeseni izvajali anketiranje obiskovalcev, prebivalcev in turističnega gospodarstva. Obiskovalce smo anketirali v vseh treh turistično-informacijskih centrih in na vstopni točki v Tolminska korita, prebivalce na različnih dogodkih, v knjižnicah in na upravni enoti, turistično gospodarstvo pa smo večinoma obiskali osebno. Vsem trem deležnikom so bile ankete na voljo ves čas anketiranja tudi na destinacijski spletni strani. V vseh treh občinah smo zbrali skupaj 350 izpolnjenih anket s strani obiskovalcev, 434 anket s strani prebivalcev in 64 anket s strani turističnega gospodarstva. Želimo si, da bi bil odziv še večji.

Turisti so zadovoljni z obiskom Doline Soče

Največ obiskovalcev za našo destinacijo izve od prijateljev, znancev in sorodnikov. Večinoma se k nam pripeljejo z avtomobilom, skoraj polovica pa se jih po destinaciji giblje peš. Pohodništvo je tudi glavni motiv prihoda in hkrati njihova glavna aktivnost, ko so pri nas. Drugi najpogostejši motiv prihoda je počitek in sprostitev, na Bovškem sledijo vodni športi, na Kobariškem in Tolminskem pa obisk glavnih znamenitosti. Z obiskom so najpogosteje zelo zadovoljni. Med njimi je četrtnina povratnikov (na Bovškem skoraj 40 %), mnogi so nas obiskali že večkrat.

Potrošijo premalo?

Skoraj 90 % vseh turistov, ki na destinaciji tudi prespijo, zapravi manj kot 100 evrov na dan. Na Bovškem in Tolminskem kar dobrih 80 % enodnevnih gostov zapravi manj kot 50 evrov dnevno, na Kobariškem pa so nekoliko bolj potrošni, saj jih 55 % potroši manj kot 50 evrov dnevno oziroma 88 % manj kot 100 evrov na dan.

Prizadevanja za trajnostni razvoj turizma

Se obiskovalci zavedajo naših prizadevanj za trajnostni razvoj turizma? Na Bovškem je slabih 20 % odgovorilo pritrdilno. Navedli so recikliranje, kompostiranje, Zero Waste in trajnostno mobilnost. Na Kobariškem je naša prizadevanja opazilo skoraj 30 % vprašanih, navedli so ločevanje odpadkov, javne prevoze do turističnih točk in čisto okolje. Na Tolminskem je dobra četrtina odgovorila, da se zaveda prizadevanj destinacije za trajnost in navedla ločevanje odpadkov, javne prevoze do turističnih točk in okoljsko ozaveščene festivale. V Dolini Soče si želijo boljši javni prevoz, več parkirišč, ureditev pohodniških in kolesarskih poti, boljšo ponudbo hrane in manj gneče.

Ali prebivalci podpirajo turistični razvoj naše destinacije?

Rezultati anket kažejo, da prebivalci podpirajo turistični razvoj destinacije in menijo, da turizem pozitivno vpliva na lokalno identiteto, kulturo in dediščino naše destinacije. Zavedajo se priložnosti, ki jih turizem prinaša za razvoj lokalne skupnosti in za razvoj lokalnega gospodarstva. Po drugi strani menijo, da je število obiskovalcev v visoki sezoni preveliko in moteče, da razvoj turizma povečuje prometne težave in povzroča onesnaževanje. Želijo si, da bi bili v načrtovanje turizma bolj vključeni.

Med njihovimi predlogi za boljšo prihodnost turizma v destinaciji so omejitev obiska zaradi prevelike gneče na preobremenjenih turističnih točkah, izboljšanje javnega prevoza, ureditev parkirišč in postajališč za avtodome, izboljšanje turistične signalizacije, ureditev kolesarskih poti, postavitev ekoloških stranišč ob največjih znamenitostih, ureditev bazena ali naravnih kopališč, razvoj celoletnega turizma, stalne zaposlitve, razvoj petzvezdičnih doživetij, več dobrih prireditev, razvoj gostinske ponudbe ter večje vključevanje prebivalcev v razvoj in usmeritev turizma. Bovčani si želijo tudi zaporo mangartske ceste in omejitev prometa čez Vršič, Kobaridci želijo zaporo glavnega trga čez poletje in več dogajanja, Tolminci pa oživitve starega mestnega jedra Tolmina.

Več kot polovica zaposlenih v turizmu je žensk

Analiza anket za turistično gospodarstvo morda ne kaže najbolj realnega stanja, ker je bil zajet premajhen vzorec. Ankete so v večini izpolnili ponudniki turističnih namestitvev. Iz rezultatov izhaja, da je v dolini zelo veliko sezonskih zaposlitev (okoli polovica v Bovcu in Tolminu), najmanj na Kobariškem (petina). Okoli 60 % vseh zaposlenih v turizmu je žensk, medtem ko so na vodilnih položajih pogosteje moški (na Bovškem in Tolminskem okoli 60 %, na Kobariškem čez 70 %). Večina ponudnikov še nima urejenih sob, prilagojenih invalidom, podjetja, ki ponujajo turistične atrakcije, so invalidom bolj dostopna. Več kot polovica ponudnikov nastanitev je že sprejela ukrepe varčevanja z vodo, vsi pa ločujejo odpadke. Okoli 80 % jih uporablja razsvetljava z nizko porabo energije, več kot polovica manj pa tudi obnovljive vire energije.

Iz rezultatov anketiranja izhaja, da turistično gospodarstvo v destinaciji razume izzive trajnostnega, energetskega učinkovitega, okolju prijaznega, zelenega poslovanja, a še ne izvaja ukrepov v zadovoljivem obsegu. Trudili se bomo za ciljno osveščanje in izobraževanje ponudnikov na področju varovanja okolja in energetskega učinkovitega poslovanja.

Sklenemo lahko, da je turizem za Dolino Soče dobra naložba in da si vsi skupaj želimo trajnostnega razvoja turizma. Prizadevajmo si za uresničitev naše vizije: postati vodilna alpska in zimzelena outdoor destinacija s celoletno ponudbo doživetij med Alpami in Mediteranom. Hkrati se moramo truditi za ohranitev naše čudovite narave in bogate dediščine, za kakovost življenja na destinaciji in za presežno izkušnjo gostov.